

Budapest

Magyar Nemzeti Múzeum

BÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo
rodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

SAD, 1925 NOVEMBER 6.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

A parlament elnöksége a királynál

A skupstina ülése. — A politikai helyzet. — Rádics feltétlenül miniszter lesz. — Az albán bandák üldözése.

Beogradból jelentik: Hat napos szünet után tegnap ismét ülést tartott a parlament és megkezdte a rokkanttörvény részletes tárgyalását.

A parlament a rokkanttörvény elfogadása után kisebb törvényjavaslatokat fog még letárgyalni, ezután pedig megkezdje a költségvetés tárgyalását.

A skupstina elnöksége tegnap bemutatkozó látogatást tett Ófelségénél. Utánuk Suprina Benjamin póstaügyi és Rádics Pavle agrárreform miniszter jelentek meg kihallgatáson.

A radikális párt délután megtartott ülésén pártpolitikai kérdésekkel foglalkozott. A demokrata párt főbizottsága is tartott ülést, amelyen elhatározták, hogy december 1-én ismét megie-

lentetik a párt hivatalos lapját a Demokratiját.

A Rádics-párt miniszterei tegnap cáfolatot adtak ki. Rádicsnak Pasiccsal történt találkozás után ugyanis az a hír terjedt el, hogy Rádics Sztepán nem lép be a kormányba. A cáfolat szerint Rádics Sztepán feltétlenül be fog lépni a kormányba még pedig a legrövidebb időn belül.

Politikai körökben élénk feltűnést keltett az, hogy kormányunk részletes tervet dolgozott ki erre vonatkozólag, hogyan üldözze az albán rablóbandákat az albán hatóságokkal együtt. Az erre vonatkozó terveket a tegnap este Tiranába utazott Lazarevics Branko követünk magával vitte.

A II. internacionálé londoni ülése

London nov. 5. A szociáldemokrata munkás internacionálé végrehajtó bizottsága tegnap értekezletet tartott, amelyen elsősorban azzal a kérdéssel foglalkoztak, hogy a szociálisták milyen álláspontra helyezkedjenek a locarnói szerződéssel szemben. A gyűlésen Argentína, Ausztria, Belgium, Franciaország (Bracker és Lonquet), Georgia, Hollandia, Lengyelország, Magyarország (Peidl), Nagybrittánia (MacDonald és mások), Németország (Wels), Olaszország, Oroszország, Örményország, Spanyolország és Svédország delegátusai vettek részt. A sajtó képviselőit nem bocsátották be. Este közleményt adtak ki, amely többek között a következőket mondja: Dél előtt az egyes országok delegátusai nyilatkoztak a nyolcórás munkanap ügyében. Általánosságban elismerték, hogy a nyolcórás munkanapot az összes országok

munkásai számára csak akkor lehet biztosítani, ha azt nemzetközileg garantálják. A szocialista pártok egyes országokban érélyes propagandát indítanak és nagygyűléseket rendeznek, hogy a nyolcórás munkanap kérdésében mozgalmat indítsanak és a belgiumi ratifikálásával megadott példát másutt is biztosítsák. Délután rátértek a locarnói szerződésre. A vitát MacDonald nyitotta meg. Bucston a független munkáspárt külön felfogását juttatta kifejezésre. Beszélt még De Brouguere (Belgium), Wels (Németország), Bracke (Franciaország), Diamand (Lengyelország) és Abramovics (Oroszország). Bizottságot küldtek ki a határozat megszövegezésére. Ez a bizottság holnap fog jelentést tenni a végrehajtóbizottságnak.

Ismét fenyegetnek a görögök

Sófia, nov. 5. A macedon görög csapatok főparancsnoka kijelentette, hogy a görög-bolgár konfliktus még koránt sem ért véget. Görögország nem tűrheti, hogy Sófiában a

Cankov kormány uralja a helyzetet. Ha Bulgária nem mond le Macedóniáról, a görög csapatok ismét aktivitásba lépnek és bevonulnak Bulgáriába.

Becskerek Novisad: három óra

November 15-én megnyílik a knicsanin—orlováti vasut

Mint ismeretes, az orlovát—titeli vasutvonal felépítésével a Bánság közvetlen összeköttetést kap a Bácskával, nevezetesen Novisaddal, a melyet eddig csak nagy köruton, Suboticán keresztül lehetett megközelíteni. A vonal építkezésével már régebben elkészültek, befejezték az állomások, megállóhelyek és őrházak építómunkálatait is, a megnyitást azonban hátráltatta a titeli vasúti hid lassu építkezése. A titeli vashidnak, amelyen a vonat átlépi a megye határát és áthalad a folyón csak az alapzata készült el, míg vasszerkezetének leállítására még egyre késik.

Addigra is, míg a hid munkálatai befeje-

ződnek, megnyitják a bánsági részen épült vonalrészt. Eredetileg november elsejére tervezték a forgalom megindítását, néhány bácskai lap be is számolt az ünnepség lefolyásáról, valójában azonban a megnyitást elhalasztották. A múlt hó utolsó napjain bizottság járt a színhelyen és megállapította, hogy a vonal forgalomba helyezésének nincsenek különösebb akadályai. A bizottság meghatározta a megnyitás idejét is, november tizenötödikében.

Értesülésünk szerint, minden valószínűség mellett szól, hogy november tizenötödikére átadják rendeltetésének a fontos vasutvonalat, amely Knityanint (Rudolfsgnádót), Per-

lezi, Farkásdint és Orlovátot bekapcsolja a vasutforgalomba, nincs kizárva azonban, hogy a megnyitás ezuttal sem történhetik meg. A vonalon szükséges személyzet kinevezése ugyanis a mi napig késett és így kérdéses, hogy a rendelkezésre álló rövid idő alatt elfoglalhatják-e a kirendelt személyzet állomáshelyét és idejében berendezkedhet-e a forgalom akadálytalan lebonyolítására.

Ujabb az a terv merült fel a közlekedési hatóságok körében, hogy a közönség részéről felmerült kívánságnak, különösen a becskeréki kamara kérelmének engedve, a vasutközlekedést a Tisza-partjáig bonyolítják le. Vizont a bácskai részen is a Tiszáig indítják a személyvonatokat. Gőzkompjáratok bevezetésével a közönség a hid elkészültéig pompásan használhatná a Bánság és Bácska közötti nagy-szerű összeköttetését. A terv megvalósítása esetén a Becserek és Novisad közötti ut vonaton három óra hosszat tartana.

Kibővítik Novisad város tűzoltófelszerelését

Nyilvános árlejtést tart a város november 10-én — Új egyenruhát kaptak a novisadi tűzoltók — Egyetlen kutat sem furtak az idén.

Novisad városi tanácsa egy régebbi közgyűlési határozat értelmében október hó 15-ére nyilvános árlejtést irt ki egy szerkocsira és egy motoros fecskendőre, amelyek hiányát már régen érzi a novisadi városi tűzoltóság. A pályázaton csupán egyetlen cég jelentkezett, mire a tanács új árlejtést rendelt el, amelyet e hó 10-én fognak megtartani. Beavatott helyen szerzett értesülésünk szerint a tankot és szerkocsit a budapesti Ganz r. t. fogja leszállítani, amely rendkívüli?

A novisadi tűzoltólaktanyái a legutóbbi napokban némileg átalakították, amennyiben az udvar egy raktárhelyiségének lebontása után három széles, kocsik által is járható kaput vágtak az épületet kerítő kőfalba. A tűzoltók részére tegnap utalták ki az új egyenruhákat, amelyeket a novisadi Grünberger-cég szállított.

A novisadi városi költségvetésbe az 1925-ik évre 60.000 dinárt irányoztak elő öt új Norton-kut furására. Annak dacára, hogy a város tűzbiztonsága szempontjából ezek a kutak nélkülözhetetlenek, az idén, dacára az előirányzott összegnek, eddig egyetlen új kutat sem furtak. Hogy a kutak furására miért nem került sor, nem tudja senki.

A druzok követelése

London nov. 5. A Reuter iroda tudósítója Damaszkuszban beszélgetést folytatott a druzok vezérével. Sarraill tábornokról nem nyilatkoztak brátságosan, kijelentették azonban, hogy a tábornok nem igyekezett az ő álláspontjukat megérteni és emiatt a helyzet elviselhetlenné vált. Az újságíró megkérdezte őket, hogy milyen követeléseket támasztanak, mire azt felelték, hogy volnának elégedve annyival, amennyi iraknak jutott.

Tovább tart a nyomdász-sztrájk Novisadon

Ma délelőtt tárgyalások voltak a főkapitánynál. — Mit kívánnak a nyomdatulajdonosok. — Jovanovics Péro nyilatkozata.

Novisad november 5. A nyomdatulajdonosok és grafikai munkások között áll a harc. Tegnap délután 6 órakor a még addig dolgozó nyomdaüzemekben is megállt a munka úgy hogy a mai nap folyamán Novisadon csak egy jelentéktelen, átlag 4—5 szedővel dolgozó, kis nyomda, a Pillischer és Stanicsics-féle dolgozik, amely feltétel nélkül elfogadta a munkások kívánságait és megtagadta a vállalt szolidaritást az összes többi novisadi nyomdával.

A grafikai munkások, mint közöltük, a tegnapi nap folyamán ultimátumot adtak át az egyes, akkor még dolgozó nyomdavezetőségeknek, amelyek e felszólításra választ nem adtak és erre következett be a három napos szabotázs után a teljes munkabeszüntetés.

A nyomdatulajdonosok az egyes nyomdáknál előfordult szabotázst és egyéb anomáliákat jelentették az Inspekciójának és a Munkáskamarának, amely utóbbinak intervenciójára ma délelőtt 11 órakor a nyomdatulajdonosok és munkások képviselői megjelentek a főkapitánynál, aki hivatalból közvetítette a két fél között. A közvetítés eredményeképpen a nyomdatulajdonosok a következő javaslatot adták át a munkásoknak platformul: „Az új árszabálynak Zagrebben elfogadott alapelveit magunkévá tesszük s hajlandók vagyunk a részletekről, mint külön egység Beogradban tárgyalni és mindaddig amíg az árszabály részleteit el nem fogadják, meghosszabbítjuk a régi árszabály érvényességét, amely azonban ez évi december 31-nél tovább nem tarthat”. A munkások átvették a munkaadók javaslatát és válaszukat holnap reggel fogják megadni.

A harc tehát amely megindult nem bérharc. A nyomdatulajdonosok biztosítják a munkásoknak mindazt, amit eddig élveztek, a munkabéreket, dacára a mai súlyos gazdasági helyzetnek, leszállítani nem akarják, sőt még nagyobb munkateljesítményt sem követelnek, hanem ama kisebb, de a vidéki nyomdákra nézve életbevágó, teherbíróképességüknek megfelelő rendezését amelyek az industrializált zagrebi vállalatokat nem érintik. (tanonckérdés, segédmunkások stb.) azonkívül kívánják, hogy úgy mint Slovenia a Vajdaság és Szerbia külön tarifális egységet alkotson, amely tarifális kérdésekben a Vojvodina és Szerbia

ügyeiben határozzon és nem mint eddig minden Zagrebben nyersen elintéztést.

Nem ismerjük még eddig, hogy mi lesz a munkásság válasza, kívánatos volna azonban, hogy a nyomdatulajdonosok mérsékelt javaslatát a munkások elfogadják és nem élezzik ki a harcot, hiszen az önálló tarifális egységre már van precedens Szlovéniában. Ez esetben már holnap a normális viszony helyreállhatna.

A sztrájk kilátásairól és várható fejleményéről Jovanovics Péro, a vajdasági nyomdatulajdonosok szövetségének elnöke a következőképpen nyilatkozott:

— Ma, amikor a nyomdamunkások kezdő fizetése 2400 dinár és egész 4000 dinárig emelkedik havonta, míg más munkások sőt az állami tisztviselők is sokkal szűkebb feltételek mellett dolgoznak és bár a munkaadók nem csökkentették sem a fizetést sem a munka egyéb feltételeit nem akarták rontani, a munkások mégis sztrájkba léptek.

— A munkaadók teljes kapitulációját követelik. Ma, a súlyos gazdasági és pénzügyi válság idején, amikor a dinár emelkedése miatt minden cikk ára esik, amikor a nyomdákat egyrészt a munkások, másrészt a gazdasági válság nyomás, máris tönkretette, ott megakarták drágítani a munkát és a munkaadók mostani minimális ekzisztenciáját is ki akarják rántani a lábuk alól.

— Felhívom a polgárságot és a becsületes munkásságot, hogy ítélje meg, kinek van igaza. Felkérek mindenkit, aki hiva az állami rendnek és a reális fejlődésnek, hogy minket a nehéz és jogos küzdelemben közérdekből támogasson. Felhívom végül az összes munkanélküli munkásokat és mindenkit, aki hajlandó dolgozni, hogy jelentkezzen munkára és rövid idő alatt többet fognak megkeresni, mint bármely más szakmában.

A nyomdamunkások sztrájkjával kapcsolatban érdekesnek tartjuk még felemlíteni, hogy a legtöbb vajdasági lap olyan teljes tájékoztatásra valló tudósítást közölt erről a mozgalomról, mintha csak nem itt a közelben, hanem a világ másik felén történő eseményekről számolnának be.

MIÉRT FOGLALTÁK LE A KLUDSZKI CIRKUSZT

Olcsó állatsereglethez akart jutni Románia

Egy román pénzügyigazgatósági tisztviselő sikkasztása miatt akarták elérvezetni a cirkuszt

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Szatmáron lefoglalták a Kludsky cirkusz állatseregletét, mert a cirkusz direktora nem rendezte adóügyeit. A lefoglalás a kolozsvári pénzügyigazgatóság rendeletére történt, mert rájöttek, hogy a cirkusz hamisan számolta el a jegyadót és ezért 3 milliós bírsággal sújtották. A hiób-hír valóságos mennykőcsapásként hatott a cirkuszra, amely utra készen állott a szatmári pályaudvaron összes szelidített- és vadállataival, clown-jaival és akrobatáival.

A végrehajtó megjelent a pályaudvaron és könyörtelenül lekapsoltatta a már vigan pöfékelő mozdonyt. Mondanunk sem kell, hogy a végrehajtó, amidőn a nagyobb biztonság okáért a ketrecekbe zárt vadállatokat még egyszer bírói zár alá helyezte, rendkívül felizgatta az állatokat: az oroszlanok bögték, a sakálók üvöltöttek, a majmok csufondárosan nyelvüket öltögették, az elefántok pedig a ketrec rosszagu porondjából egész viharfelhőt zúdítottak orrmányaikból a végrehajtóra.

A direktor természetesen tombolt, azonnal Kolozsvárra utazott a rejtély megfejtésére. A kolozsvári pénzügyigazgatóságon azzal fogadták, hogy amennyiben a három milliós bírságot a legrövidebb időn belül ki nem fizeti, elérvezetik az állatseregletét. Az igazgató büne a jegyzőkönyv szerint az volt, hogy a legutolsó

napon 364.000 lejre adott el jegyet, amelyért 132.000 lej adót kellett volna fizetnie, ehelyett azonban hamis bejelentésével csak 16.000 lej adó tartozást mutatott ki. Ezt sem fizette meg, hanem egyszerűen meglógott az adóssággal Szatmárra. Hosszas purparlék után végre átvizsgálták a jegyzőkönyveket, amelyekből kiderült, hogy Kludsky direktor becsületesen bejelentette az eladott jegyek mennyiségét. Mindössze érthetetlen módon az egyik hivatalnok részéről történt tévedés az adó kiszámításánál. Sajátságos a tévedésben egyedül az, hogy az illetékek és az adók pontosan ki voltak számítva, s ennek dacára egy idegen kéz egy tollvonással áthúzta a 132.000 lejes összeget, s helyébe 16.000 lejt írt.

Costin pénzügyigazgató a sajtó részére adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a tévedésre ő maga jött rá a számfeltes átvizsgálásánál és meggyőződött róla, hogy a cirkusz igazgatóságát nem terheli felelősség, miután az egész kavarodás egyik pénzügyi tisztviselőnek vétkecs hanyagságából keletkezett, ki ellen meg is indították a fegyelmi eljárást.

— Azt hiszem — tette hozzá tréfásan a pénzügyigazgató, — hogy a hatalmas bírságot, ha a cirkusz tényleg szabálytalanságot követett volna el a jegyadóval — nem tudta volna kifizetni s így rossz került volna az állatsereg-

let. Nem valószínű, hogy talán éppen a román állam vette volna meg, hogy ezáltal megvesse egy bukaresti nagyszabású állatkert első alapjait.

Az állatsereglet ilyen formában elgondolt nacionalizálása azonban nem ment végbe, mert a pénzügyigazgatóság táviratilag értesítette a szatmármegyei hatóságokat, hogy a cirkuszt ki lehet engedni az országból. Azóta a cirkuszvonat bizonyosan csehszlovák földön rogom már, az egész repartió menaszériával együtt s valószínűleg sohasem fogja viszontlátni Romániát, amelyet tapasztalatokban ugyan gazdagabban, de egy illúzióval és jó néhány száz-ezer cseh koronával szegényebben hagyták el.

A magyar parlament ülése

Budapest nov. 5. A nemzetgyűlést fél-tizenegy órakor nyitotta meg Sczitovszky Béla elnök.

A ház általánosságban és részleteiben is elfogadja a gróf Széchenyi István emlékének törvénybeiktatásáról szóló javaslatot. Ezután a pengő pénzegység megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására térnek át. Sándor Pál a vámtételek pengőértékben való megállapítása ügyében interpellál, a javaslat 18. pontjának törlését ajánlja. Malasics Géza hasonló tárgyú hozzászólása után Bud János válaszul a felszólalásokra. Megnyugtató válasza után a nemzetgyűlés az eredeti szövegezt fogadja el. Ugyancsak az eredeti szöveget fogadják Rainprecht Antalnak a 19. pontra vonatkozó ellenjavaslatával szemben is. Szakács Andor arra kéri a nemzetgyűlést, hogy hozzon törvényt arra, hogy az új pénzegység átszámításánál a közönség tudatlanságával visszaélő eljárást bünténynek minősítsék és szigorúan büntessék. Bud János helyesli az indítványt, amelyhez a nemzetgyűlés is hozzájárul. Több felszólaló nem lévén, a javaslatot részleteiben is elfogadta a nemzetgyűlés. Ezután az elnök bejelenti, hogy a mai nappal a nyolcórás ülés lép életbe, majd megkezdik a költségvetés tárgyalását. Temesváry Imre előadó részletesen ismertette az államháztartás gazdasági helyzetét. Hosszu időt óta ez az első költségvetés, amely nem csupán az adók emelésével, hanem azok csökkentésével is foglalkozik. A költségvetés, amely sok milliárd aranykorona felesleggel zárul, annak bizonyítéka, hogy Magyarország gazdasági helyzete is erősbödött, kéri a javaslat elfogadását. Farkas István a mandátumokmeghosszabbítása ellen beszél. Általános amnesztiát követel a politikai bűnösök számára ugyanakkor, hogy az emigránsok is hazatérhessenek. Munkás jóléti intézmények létesítését sürgeti. Majd a hadirokkantak helyzetéről szól és arra kéri a népjóléti minisztert, hogy mielőbb rendezze ezt a kérdést, hogy végérvényesen lekerüljön a napirendről.

Határozati javaslatot nyújt be, amelyben kéri a Nészava utcai kolportázsának visszaadását, továbbá annak kimondását, hogy a nemzetgyűlés mandátuma az összeüléstől számított öt év múlva lejár, tekintet nélkül országgyűléssé való átalakulására. A költségvetést nem fogadja el. Kabók Lajos a tanácskozási képesség megállapítását kérte, s minthogy a teremben csak tizenhat képviselő van jelen, az elnök az ülést felfüggeszti.

Félórás szünet után nyitja meg újra az elnök az ülést. Kabók Lajos szólal fel és az adózási rendszert bírálja. Ezután az elnök napirendi indítványt tesz, amely szerint a nemzetgyűlés holnap délelőtt tíz órakor tartja legközelebbi ülését, s ezzel a gyűlés este 6 órakor végetért.

ÉRTESÍTÉS. A t. közönség szives tudomására hozom, hogy egy szabadalmazott „Stille“-féle hengerdarálót helyeztem üzembe. Kérem a t. közönséget, hogy beálló szükséglet esetén darálómalmomat igénybe venni sziveskedjék. — Nagyon szolid kiszolgálást garantál

Mohr Mihály, Novisad, Kamenicka ul. 34.

HIREK

1925. November 6. Péntek.

Római katolikus: *Lénárd hv. Protesztáns: Lenárd.* Görög keleti: *Apethas.* A nap kel 6 óra 50 perckor, nyugszik 4 órakor 20 perckor. A hold kel 7 óra 20 perckor, nyugszik 11 óra 55 perckor. Nemzeti Színház:

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban az idő borult marad újabb lehüléssel. A szelek gyengék maradnak, a felhőzet általános helyenként köddel, jelentékenyebb csapadék nélkül. A hőmérséklet megint süllyedni fog.

Olvasóinkhoz.

A noviszádi szedősztrájk ideje alatt a lapkiadók és a nyomdatulajdonosok megállapodása folytán a Délbácskát és Vajdaságot egy nyomdában állítják elő. A két lap mai száma ugyanazon tartalommal jelenik meg, miután csak így volt biztosítható mindkét lap megjelenése.

— **Az új pénzügyigazgató.** Matics Váza noviszádi pénzügyigazgatót a pénzügyminiszteriumba helyezték át, helyébe pedig Krncsevics Mita pénzügyminiszteri inspektort nevezték ki.

— **A „Kneginya Zorka” jótékony egyesület,** vojvodinai szekciója november hó 15. d. u. 4 órakor, tánccal és „amerikai halászat-al” egybekötött „csajankát” rendez a Szlobodában. Belépti jegy személyenként 1 csésze teát és 1 sendvicset beleszámítva 20 dinár.

— **A zsidó jótékony nőegylet műsoros teadélutánja.** A novisadi zsidó jótékony nőegylet e hó 8-án vasárnap délután nagyszabású műsoros teadélután rendez a Szloboda szálló nagytermében. A teadélután sikere érdekében a nőegylet teljes rendezőgárdája dolgozik.

— **Nagysikerűnek ígérkezik a Tkalcsics-Licsár hangverseny.** Tkalcsics Juro gordonkaművész és Licsár Cirill zongoraművészek, a zagrebi konzervatorium tanárai november 11-én, jövő szerdán este fél 9-kor a Szloboda nagytermében együttes hangversenyt tartanak. A hangverseny iránt meglehetősen élénk érdeklődés nyilvánul meg Novisad zenekedvelő közönsége körében. A hangversenyre jegyek elővételben már kaphatók a „Bácsmegeyi Napió” novisadi fiókkiadóhivatalában (Wilson-tér). A hangverseny műsora a következőképpen van összeállítva: Lalo — violoncsello, Back — koncert d-moll, Svite III. — csellósóóló, Bacckereni — csellósóóló és zongora A-dur, Davidov — Nocturno, Popper — La fileuse.

— **Ingyen tea a Wágner cukrászdában.** A Hornimann-féle londoni teakereskedő cég elsőrendű tea keverékeinek szélesebb körben való megismertetése céljából ingyenes mintadobozokat enged át a t. közönségnek. E hó 7-én pénteken délután és este minden t. vendég, aki a Wágner cukrászdában teát rendel, egyidejűleg egy csinos bádogdoboz valódi Hornimann teát kap ajándékkul.

— **Amikor „ég” Futak...** A novisadi Városháza tornyában szolgálatot teljesítő Varga nevű tűzör csütörtökön fél tizenkét órakor telefonjelentést adott le a városi tűzörségnek, amely szerint Futakon, vagy Futak közvetlen környékén nagy tűz pusztít. Az értesítés vétele után két fecskendőt és egy autótankot indítottak utnak a tűzkatasztrófa veszélyének kitett község felé. A Futaki erdő alatt azonban már megállapítást nyert, hogy nem a falu ég, csupán az erdő előtti egyik szántáson felhalmozott nagymennyiségű kukoricacsutka tüze ontja toronymagasságra a füstöt. Miután a tengelyig érő sár közepette a tüzet meg sem lehetett közelíteni, a tűzoltók visszatértek Novisadra.

— **Márffyék a tábla előtt.** Budapestről jelentik: Az ítélőtábla ma délelőtt tárgyalta Márffy József és társai bűntudgyének felelősségét. A gyűjtőfogházból tegnap délután automobilon szállították Márffy Józsefet, Marosi Károlyt, Varga Ferencet és Horváth Halas Józsefet a Markó utcai fogházba. Ma reggel megérkezett a per kiskorú vádlottja is Radó József a ceglédi fiatalkoruak fogházából. A büntetőtörvényszék ítélete ellen a vádlottak azért jelentettek be felelősségét, mert mindnyájan ártatlannak vallják magukat. A bizonyítási eljárás jegyzőkönyveit és a bizonyítási eljárás többi anyagát Zachár táblabíró terjesztette tanács elé. Az előadó bíró ismertette az Erzsébetvárosi Demokrata Kör, a Rassay és Miklós, a francia követség, az újpesti zsidótemplom és a cseh követség elleni bombamerényletek ügyét, majd a százegyes bizottság fenyegető leveleiről emlékezett meg. Ismertette az ítéleteket a fő tárgyalás lefolyását és a tanuvallomásokot is. A robanási szakértők véleményének ismertetése után az elnök a mai tárgyalást berekesztette és folytatását holnap délelőtt fél tíz órára tűzte ki, amikor valószínűleg Kiss Ferencet is előállítják kihallgatásra.

— **Ki kapott 5000 dinárt Temerinben?** A „Délbácska” tegnapi száma egy nyíltéri nyilatkozatot közölt amelyben Kohut Istvánné (Majoros) azt állította Varga János temerini polgárról, hogy nem teljesített számára egy megbízást, amelyre 5000 dinár előleget vett fel. A közlemény megjelenése nagy konsternációt okozott Temerinben, miután mint telefonon közlik velünk, közel hatvan polgár hallgat a Varga János névre. Az érdekeltek annak megalapítását kérik, hogy a nyílttérben megnevezett egyén Varga János (gerenda) temerini szabó. A többi Varga Jánosnak a nyílttérben említett 5000 dinárhoz semmi köze.

Betűszedőket, nyomdai gépmestereket, munkásnőket és gyakornokokat

jó fizetéssel állandó kondícióba felvesszünk. Belépéskor éves szerződést kötünk. **Novisadi nyomdavállalatok.**

— **A novisadi újságírók a Lloyd-klubban.** Amint ismeretes, a novisadi Lloyd, a szerb olvasókör, a Francia, valamint a Rádió-klubok november elseje óta közös klubhelyiségnek bérelték ki a Nyegoseva-ucca első számú alatti helyiségeket, ahol előbb a tőzsde és a Lloyd irodái voltak elhelyezve. Ugyan-ebben a helyiségben nyernek elhelyezést természetesen az említett egyesületek irodahelyiségei is. A négy egyesület november elsején meg is nyitotta már közös klubhelyiségét, ahol elhatározásuk szerint havonta kétszer közös összejöveteleket tartanak, hogy az egyes egyesületek tagjait így társadalmilag is egymáshoz közelebb hozzák. Amint most értesülünk, az illetékesek körében most felmerült annak a terve, hogy a Nyegoseva-uccai klubhelyiségbe való bevonulásra felszólítják a novisadi újságíró-szekciót is. A kezdeményező lépések ebben az ügyben már megtörténtek és a Lloyd igazgatósága valószínűleg mai ülésén már dönteni is fog ebben a kérdésben, hogy az újságíró-szekció társulásához hozzájárulhatnak-e.

— **A haladó nők Maticájának napközi leány otthont létesített Novisadon.** Dimitrijevic Draga tanítónő a haladó nők Maticájának titkárnője még a múlt szezonban javaslatot tett, hogy az egyesület létesítsen napközi otthont a környékről bejáró diáklányok részére. Ez a szép eszme most megvalósult. A haladó nők az idej iskoláév kezdetén újra tárgyalták a javaslatot, majd konferenciát tartottak dr. Jovánovics Gyuro bevonásával, aki személyesen is széleskörű akciókat folytat ebben az irányban és megegyeztek vele, hogy addig is, amíg az eszmét szélesebb alapon megvalósíthatják, megalakítják az első napközi otthont diáklányok részére. Az otthont megalakulásáért

elismerés illeti Balugdzics Mirko leánygimnáziumi igazgatót is, aki a gimnáziumban két termet bocsátott a diákokon céljaira rendelkezésre, amelyek közül az egyik ebédlőül, a másik tanuló szobául szolgál. Az állandó felügyelettel Veszics Crnogorka asszonyt bízták meg.

— **Aki mindenáron be akarta magát záratni.** Tegnap este megjelent a rendőrségen egy zavaros viselkedésű ember, aki Buzarov Milán bácskogradistei lakosnak mondotta magát és arra kérte az ügyeletes rendőrtisztviselőt, hogy zárja be őt, mert sikkasztást követett el. Buzarovnak a bezáratásra vonatkozó különös kívánságát a rendőrségen készséggel teljesítették, ma reggel azonban a rendőrség kérdést intézett úgy a noviszádi ügyészségnél, mint a bácskogradistei hatóságnál Buzarov sikkasztási ügyére vonatkozólag, ott azonban arról mit sem tudnak. Buzarovot erre ma délelőtt a rendőrségről elbocsájtották. Buzarov valószínűleg nem követett el sikkasztást, hanem vagy beszámíthatatlan, vagy pedig ilyen módon akart éjjeli szálláshoz jutni.

SPORT

A vasárnapi mérkőzések.

Az előjelek után itélve a kékfehérek vasárnapi küzdelméből a NAK győzelme a valószínű. A bajnokcsapat azonban ezuttal több tartalékkal áll ki. Peikerten kívül megbetegedés miatt még néhány játékos vált harcképtelenné, úgy hogy a Makkabi, ha a régi lelkesedéssel küzd, kétségbe teheti a mérkőzés kimenetelét.

A kerület választmánya ma este ülésre gyűl össze az Elitében.

Ujabb harcképtelenek a magyar válogatott listán. Vasárnap Budapesten Olaszország válogatott csapata játszik, a magyarok ellen. A magyarok válogatott játékosait szinte végzettszerű pech kíséri. A pályán már nem érheti őket baleset, mert még az ellenfelek is kímélik játékközben a válogatott csapatba kizemelt játékosokat, de a sorozatos balszerencsét még így sem lehetett megakadályozni. Opatá Zoltán az MTK kitűnő formában levő válogatott centere tegnap este ping-pong játék közben oly szerencsétlenül lépett, hogy bokája kifícamodott és így vasárnapi játéka kétségessé vált.

Beograd tőzsde

1925 november 3, 5 óra

Bécs	797.—	Prága	167.60
Páris	232.50	Zürich	1090.—
Milano	224.—	London	274.—
Newyork	56.50	Budapest	—

Irányzat: mind áru, kissé erősebb

Apollo nov. 6—7—8-án.

HARRY PIEL

szenzációs kalandja 7 felvonásban.

„Gyorsabb a halálnál”. — Felvéve a francia Rivierán!

A legborzalmasabb Harry Pielfilm!

Hétfőn: Mikszath Kálmán műve

A FIU FELE

Mattiasovsky Ilona és Lukács Pállal.

A fővonalon, forgalmas helyen **fűszer üzlet olcsón eladó**

Más üzletág részére is alkalmas.

Cím Faust hird. iroda Novisad,

Kr. Alexandra 12. Telefon 75.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Szombaton Halpaprikás és sült hal

nov. 7-én Szives látogatást kér: Fehér Gyula vendéglős és Peikert Ferencz üzletvezető Ustavka (Alkotmány) u. 42.

Kitünő bor!
Elsőrangú tamburazene
Tánc reggelig!

Garantált tiszta fehér

kőso

és finoman őrölt kőso, vagonként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad
Futoški put 66. Telefon interurban 534.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermek-
kalapok alakítását vál-
talja az új formák szerint
Festés minden színben
Új női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Egyetlen, legtökéletesebb

soffőriskola

a **Pesenjanski-féle**, Novi Sad, Madjarska 53. Praktikus és teoretikus előadások különféle típusu automobilokkal.

Beiratkozás minden nap.
2108-1-12

Akik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők a „FŐKÖNYVELŐ” címre irjanak, Póstafrók szám **75**

818-0

Az új Moravetz Album a legszebb ajándék.

Az idei Karácsonyra a Moravetz Album harmadik kötete jelenik meg. 18 egész új dal, tánc és magyar nótá sláger, azonkívül Bartók: Este a székelyeknél, Puccini: Toska, Liszt: Rhapsodia, Rubinstein: Azra stb. stb. összesen 35 mű, melyek egyenként véve 1250 leibe kerülne, van az új Moravetz Albumban felvéve. Ezen új albumnak nem szabad hiányozni egyetlen művelt család zongorájáról sem, ára 70 Dinár. Az első kötet hegedű kiadása (klarinéton és mandolinon is játszható) 48 Dinár, cimbalomra 48 Dinár. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy a **Moravetz zeneműkiadónál, Timisoarán.**

2047-1-6

FISCHER VLADIMIR és TÁRSA

NOVISAD

Kralja Petra ulica 23. (az udvarban)
Telefon 364.

„Hafa Solid” harisnyák és keztyűk nagykereskedése és

„KETTENMARKE” (F. Peter's Nachfolger, Wien) gallérgyár gyári lerakata.

Csak nagyban! — Gyári árak!

MEGHIVÓ

A Rumenka községi „Mráv” (Hangya) fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1925. november 14-én d. u. 2 órakor az állami iskolánál

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok, az alapszabályok 23. §-a értelmében meghívottak.

Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1925. november 21-én fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz.

NAPIREND:

1. Az 1924. évi üzleteredményről jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről szóló rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Esetleges indítványok.

1924. dec. 31-én a tagok száma 318, üzletreszeink pedig 4270 volt. Az év folyamán belépés nem történt, — kilépett egy tag 68 üzletreszszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a bolthelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Rumenka, 1925. október 12.

Igazgatóság:
Kovács Mihály.

RENDELET

A) Megállapítást nyert, hogy a soffőrök az ismételt figyelmeztetések dacára automobilokon és motorkerékpárokon nem alkalmazkodnak az előírás szerinti sebességhez, miáltal állandóan szerencsétlenségek történnek. Felhívom tehát az összes soffőröket és autótulajdonosokat, hogy szigorúan alkalmazkodjanak a közlekedési szabályokhoz, amelyek Novisad belső területére vonatkoznak, mert ellenkező esetben a soffőröket és autótulajdonosokat nemcsak pénzbüntetéssel, hanem elzárással is fogom sújtani.

Novisad belső területe alatt értendő: a Futaki-ut a Futaki-kaputól, a Temerini-ut a „Központi Hitelszövetkezet” téglagyáratól és a Pirosi-ut a pirosi kaputól.

B) A főkapitányság mint a novisadi elsőfokú iparhatóság a legszigorúbban megtiltja a kertészeknek és virágárusoknak virágok és szoszoruk árusítását a Kr. Aleksandra utcában.

A nagybani virágárusítók, valamint azok az idegenek, akik virágárusítással foglalkoznak, cikkeikkel a nagypiacra utaltatnak.

Mindazok, akik e rendelet ellen vétnek, a legszigorúbban lesznek büntetve.

Novisad város főkapitányi hivatala, 1925. október 27-én.

Mihaldzsics s. k. főkapitány.

Bejárónőt

azonnali belépésre keres

Grossmann, Safarikova 4. (Tököly Imre u.)

Tisztelettel értesitem a könyvkereskedő urakat, naptárarúsítókat és vásárosokat, hogy a

Regelő Bácsi Naptára Magyar Családi Naptár

elkészültek és azok szállítását megkezdtem.

A naptárak Novisadon készültek, és nem tévesztendő össze a külföldi kiadványokkal, mert a külföldi naptárak terjesztését a hatóságok ritkán engedélyezik és azok árusítása elé a helyi hatóságok — a kormány engedély esetleges megadása esetén is — rendszerint sok akadályt gördítenek.

A naptárak 140 oldal terjedelemben, 4° (kvart) alakban készültek, az ünnepek és vasárnapok

vörös nyomással,

pontos vásári és névnapi jegyzékkel, bőséges irodalmi és humoros tartalommal, alkalmi, névnapi és ünnepi köszöntőkkel, álmokkönyv, versesfüzet és „Panoráma” melléklettel, tömérdek képpel és illusztrációval. Bolygók járása, időjósítás, százesztendősvendömondó, Hold fényváltozása, Nap kelte és nyugta, Hold kelte és nyugta, külön rom. kath. és külön protestáns naptár-rész, görög keleti és izraelita naptár.

Dacára annak, hogy ezen naptárak kétszer oly nagy nagyságban jelennek meg, mint a többi magyar naptárak, árát rendkívül mérsékelten szabtam meg és viszonteladónak nagy jutalékot adok.

Mivel a naptárak igen népszerűek és nagy kelendőségnek örvendenek, kérem, hogy b. megrendelésüket mielőbb sziveskedjenek átírni, hogy az elosztást megfelelően eszközölhessem. — Kiváló tisztelettel

Farkas József, Novisad, Željeznička ulica 30.

Telefon: 488.